

تعیین برخی از مصادیق موضوع ماده (۱۹) آیین نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار

در اجرای بند (۳) ماده (۴۶) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۰۹/۰۱ مجلس شورای اسلامی و ماده (۱۹) آیین نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۶/۰۴/۰۳ هیأت وزیران و به موجب بند ۶ صورتجلسه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۹ شورای عالی بورس و اوراق بهادار، این مصوبه در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۰ به شرح ذیل به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید و بازبینی این دستورالعمل حداکثر تا یک سال از زمان ابلاغ آن، توسط هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار صورت می‌پذیرد.

ماده واحده - اقدامات ذیل که نوعاً منجر به اغوای اشخاص به انجام معاملات یا ایجاد قیمت‌های کاذب یا ایجاد ظاهری گمراه کننده از روند معاملات می‌گردد و غالباً با کسب سود و یا دفع ضرر همراه است به عنوان برخی از مصادیق موضوع ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار محسوب می‌شود:

(۱) سفارش چینی با حجم سنگین و غیرمتناسب با عرضه و تقاضای نماد معاملاتی که به قصد تاثیرگذاری بر روند عرضه و تقاضا یا قیمت باشد؛^۱

(۲) سفارش چینی با حجم کم و تعداد زیاد در قیمت‌های متفاوت در یک جلسه معاملاتی که منجر به ترغیب دیگران به انجام معامله یا تاثیرگذاری بر روند عرضه، تقاضا یا قیمت گردد؛^۲

(۳) سفارش چینی بدون رعایت مقررات مربوط به ثبت سفارش یا غیرمستند که منجر به ایجاد عرضه یا تقاضای صوری، افزایش یا کاهش قیمت و یا رونق یا رکود معاملات گردد؛

(۴) حذف یا ویرایش تمام یا بخشی از سفارش‌ها یا تغییر اولویت در صف پس از سفارش چینی مکرر^۳؛

(۵) سفارش چینی در جهت ترغیب دیگران و حذف سفارش وارده پس از ورود سفارش‌های سایر اشخاص و اقدام به انجام معامله در سمت دیگر، توسط یک یا چند شخص به صورت هماهنگ؛

(۶) ورود سفارش خرید یا فروش بالاتر یا پایین‌تر از مظنه‌های فروش یا خرید جاری بازار که به قصد ایجاد روندی صعودی یا نزولی در قیمت اوراق بهادار یا کالا باشد؛^۴

(۷) ورود سفارش با اعتبار روزانه^۵ یا ورود سفارش با اعتبار بیشتر از یک روز پس از جلسه معاملاتی و حذف آن در روز بعد در جهت القای رونق یا رکود در بازار؛

(۸) ثبت سفارش با حجم سنگین و عدم انجام رقابت قیمتی پس از پذیرفتن قیمت پایه در صورتی که موجب اختلال در فرآیند رقابت قیمتی و کشف نرخ کالا یا اوراق بهادار شود؛

1. Spoofing

2. Layering

3 Order withdrawal

4 Advancing the bid/ Reducing the ask

5 DAY

- ۹) سفارش چینی با هدف افزایش قابل ملاحظه صفهای خرید یا فروش یا انجام معاملات به منظور شمول
نماد در ضوابط رفع گره معاملاتی؛
- ۱۰) جلوگیری از رقابت و کشف منصفانه قیمت از طریق عدم اجرای کامل سفارشهای مشتریان توسط
کارگزاران خریدار یا فروشنده؛
- ۱۱) ثبت، ویرایش یا حذف سفارش یا انجام معاملات به نحوی که باعث تعیین قیمت‌هایی نظیر تسویه، پایانی^۶
یا آغازین^۷، متفاوت از جریان عادی معاملات یا ایجاد ظاهری غیرواقعی از روند معاملات گردد؛^۸
- ۱۲) هر گونه اقدام به منظور تثبیت، کاهش یا افزایش قیمت دارایی پایه جهت تاثیرگذاری در قیمت اوراق بهادار
مرتبط (از جمله مشتقات و حق تقدم سهام) یا وجه تضمین^۹؛
- ۱۳) ایجاد رونق یا رکود غیرواقعی در روند معاملات یا قیمت از طریق تبانی دو یا چند شخص^{۱۰}؛
- ۱۴) افزایش یا کاهش قیمت اوراق بهادار از طریق تحریک طرف عرضه یا تقاضا با سفارش چینی از یک سو
و پر کردن تمام یا بخشی از حجم مبنا با انجام معامله از سوی دیگر توسط یک یا چند کارگزار؛
- ۱۵) انجام رقابت کاذب و هماهنگ شده بین شعب مختلف یک یا چند کارگزار که منجر به افزایش یا کاهش
قیمت ورقه بهادار یا کالا شود؛
- ۱۶) فروش سنگین به منظور کاهش قیمت و خرید در قیمت‌های پایین‌تر در یک یا چند نماد وابسته^{۱۱}؛
- ۱۷) خرید سنگین به منظور افزایش قیمت و فروش در قیمت‌های بالاتر در یک یا چند نماد وابسته^{۱۲}؛
- ۱۸) معاملات اوراق بهادار و کالا به نحوی که تغییری در مالک نهایی یا ذی نفع واحد ایجاد نشود و لیکن
منجر به تحریک بازار، کسب منفعت و یا کاهش هزینه برای یکی از طرفین شود^{۱۳}؛
- ۱۹) خرید اوراق بهادار یا کالا یا اتخاذ موقعیت تعهدی به اندازه‌ای که کنترل عرضه یا تقاضا و امکان تعیین
قیمت برای یک یا چند شخص را فراهم نماید^{۱۴}؛
- ۲۰) اخلال در تعیین قیمت ورقه بهادار یا کالا از طریق:
- ۲۰-۱) انجام معامله در حجم کم با قیمت‌های نامتعارف؛
- ۲۰-۲) انجام معاملات هماهنگ شده^{۱۵}؛

6. Marking the close

7. Marking the open

8. Painting the Tape

9. Capping, Pegging

10. Collusion

11. Bear Raiding

12. Bull Raiding

۱۳. انجام معاملات تصنعی و ساختگی (Wash Sale)

۱۴. ایجاد انحصار (Cornering)

15. Prearranged Trade

۳-۲۰) انجام معامله‌ای متفاوت با جریان بازار؛

۲۱) انجام معاملات مکرر، غیرضروری یا نامتعارف بدون رعایت صرفه و صلاح مشتری که صرفاً باعث ایجاد کارمزد برای کارگزار شود؛^{۱۶}

۲۲) انجام معاملات غیرضروری صرف نظر از تغییر مالکیت نهایی که منجر به تحریک بازار، تغییر قیمت و یا منفعتی برای یکی از طرفین شود؛^{۱۷}

۲۳) انجام معامله در بازار عادی با هدف فرار از شمول مقررات معاملات بلوک یا عمده؛

۲۴) افزایش یا کاهش فاصله دامنه پیشنهادی قیمت خرید و فروش یا حفظ آن در یک سطح ساختگی با هدف فریب بازار یا انجام معاملات هماهنگ میان گروهی از کدهای معاملاتی به نفع خود یا دیگری؛

۲۵) تبانی کارگزاران خریدار با یکدیگر یا کارگزاران خریدار و فروشنده جهت تقسیم کردن حجم کالای عرضه شده بین خریداران در طول جلسه معاملاتی به منظور جلوگیری از رقابت و کشف منصفانه قیمت؛

۲۶) سفارش چینی نامتعارف در دوره پیش‌گشایش بر روی کالا یا اوراق بهادار با هدف تاثیرگذاری بر روند معاملات جلسه معاملاتی آن کالا یا اوراق بهادار؛

۲۷) سفارش گذاری در دامنه بیشتر یا کمتر از حد مشخصی از قیمت پایانی روز قبل به تشخیص بورس مربوطه یا سازمان با هدف ایجاد اختلال در روند معاملات؛

۲۸) ارائه اطلاعات خلاف واقع، انتشار شایعه در بازار یا ایجاد جو مثبت و یا منفی و سوءاستفاده از آن جهت خرید یا فروش اوراق بهادار یا کالا به نفع خود یا دیگری از قبیل موارد زیر:

۱-۲۸) ارائه اطلاعات گمراه کننده یا نادرست به منظور افزایش بی رویه قیمت اوراق بهادار یا کالا و فروش آن به قیمت بالاتر^{۱۸}؛

۲-۲۸) ارائه اطلاعات گمراه کننده یا نادرست به منظور کاهش بی رویه قیمت اوراق بهادار یا کالا و خرید آن به قیمت کمتر^{۱۹}؛

تبصره ۱: وقوع اقدامات فوق می‌تواند در یک جلسه یا جلسات معاملاتی متعدد صورت گیرد.

تبصره ۲: بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس موظف‌اند در اسرع وقت امکان رصد فنی و سامانه‌ای این ماده واحد را فراهم نموده و معاونت اجرایی سازمان نیز امکانات فنی رصد نحوه نظارت بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس را برای معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران فراهم آورد.

^{۱۶}. کارمزدسازی (churning)

^{۱۷}. Wash trade/ double printing

^{۱۸}. Pump & Dump

^{۱۹}. Trash and cash